

ખ્રિસ્તી પર થતા અત્યાચારને કારણે અમેરિકા નાઇજીરિયા પર હુમલો કરી શકે તો ભારત બાંગ્લાદેશ પર કેમ નહીં

અમેરિકન રાષ્ટ્રપતિ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પે કહ્યું છે કે અમેરિકાએ ઉત્તર-પશ્ચિમ નાઇજીરિયામાં ચરમપંથી સંગઠન ઇસ્લામિક સ્ટેટ (આઇએસ) સમૂહ વિરુદ્ધ એક "શક્તિશાળી અને ઘાતક હુમલો" કર્યો છે. દૂથ સોશિયલ

પર એક પોસ્ટમાં અમેરિકન રાષ્ટ્રપતિએ આઇએસને "આતંકી કચરો" બતાવ્યો અને તેના પર "મુખ્યત્વે નિદીપ સ્ટેટ (આઇએસ) સમૂહ વિરુદ્ધ અને ફૂટતા પોર્ટુગલ હત્યા કરવાનો" આરોપ લગાવ્યો.

જીવનના સૌથી અઘરા પ્રશ્નો

એક દિવસ એક શિષ્યએ ગુરુજી પાસે અભિમાનથી કહ્યું, ‘ ગુરુજી હું એકદમ તૈયાર છું તમે મને કોઇપણ પ્રશ્ન પૂછો હું જવાબ આપીશ.’ ગુરુજી શિષ્યના અભિમાનને સમજી ગયા અને હસીને પૂછ્યું, ‘ કોઇપણ અઘરો પ્રશ્ન પૂછું તને જવાબ આવડશે ને?’ શિષ્ય બોલ્યો, ‘ હા, હા ગુરુજી.’ ગુરુજીએ એક પછી એક પ્રશ્ન પૂછવાના શરૂ કર્યા. શિષ્ય એક પછી એક જવાબ આપવા લાગ્યો. થોડા પ્રશ્નો પૂછ્યા બાદ ગુરુજી બોલ્યા, ‘ વાંદ, વત્સ તારી તૈયારી સટીક છે તો વધુ અઘરા પ્રશ્નો પૂછું?’ શિષ્ય તો વધુ અભિમાનના આસમાનમાં ઉડવા લાગ્યો અને બોલ્યો, ‘ ગુરુજી, કઈ પણ પૂછો મને જવાબ આવડશે! ગુરુજી મરક મરક હસ્યા અને બોલ્યા, ‘ હવે હું તને એકદમ અઘરાં ત્રણ પ્રશ્નો કહીશ જે તારે તારી જાતને પૂછવાના છે અને એમાંથી તને એકનો પણ જવાબ આવડશે તો હું તારું સન્માન કરીશ. પહેલો પ્રશ્ન છે ‘ હું કોણ છું? બીજો પ્રશ્ન છે ‘ મારી આજુબાજુમાં આ બધું શું ચાલી રહ્યું છે?’ અને ત્રીજો પ્રશ્ન છે ‘ હું અહીં શું કરવા આવ્યો છું?’ ગુરુજીએ ત્રણ પ્રશ્નો કહ્યા અને પછી શિષ્ય સામે બેઠ્યું. શિષ્ય વિચારમાં પડી ગયો. પછી દીમેથી બોલ્યો, ‘ ગુરુજી સાચે પ્રશ્નો અઘરા છે મને વિચારવા માટે થોડો સમય આપો.’ ગુરુજી બોલ્યા, ‘ વાંદો નહીં, વત્સ તને બેઇએ એટલો સમય લઇ લે. જવાબ મને એટલે મને જણાવજે.’ એક દિવસ વીતી ગયા. દિવસો વીત્યા.

શિષ્ય સતત પેલા પ્રશ્નોના જવાબ શોધવા મથતો હતો અને થોથા ઉથલાવી નાખ્યા પણ ક્યાંય આ પ્રશ્નોના જવાબ મળ્યા નહીં. ઘણું વિચાર્યું પણ કોઈ જવાબ મળ્યો નહીં. ગુરુજી તો કંઈ પૂછતાં નહીં પણ શિષ્યને શરમ આવીતી કે હું પ્રશ્નોના જવાબ શોધી શક્યો નથી. મહિના પછી શિષ્ય ગુરુજી પાસે ગયો અને તેમના ચરણોમાં પડી માફી માંગતા કહ્યું, ‘ ગુરુજી, મને માફ કરો મેં શખી મારી હતી કે હું દરેક પ્રશ્નોના જવાબ આપીશ પણ મેં બુદ્ધ પ્રત્યલો કર્યા પણ આ સવાલના જવાબ મળી નથી રહ્યા. હવે તમે જ આ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.’ ગુરુજી હસ્યા અને બોલ્યા, ‘ વત્સ, આ દરેકના જીવનના સૌથી મહત્વના અને સૌથી અઘરા પ્રશ્નો છે જેનો જવાબ કોઈ પાસે નથી. આ મૂળભૂત પ્રશ્નો દરેકે પોતાની જાતને પૂછવાના છે અને તેનો જવાબ કોઈ થોથામાં કે કોઈ ડાની પલ્તન પાસે નથી, તેનો જવાબ તમારા મનમાંથી જ મળશે. એકાંતમાં બેસીને ચિંતન, મનન, ભકિત કરતા ક્યાંએક આ પ્રશ્નોનો જવાબ કોઈ કિસ્તાને મળે બાકી મોટા ભાગના આ પાયાના પ્રશ્નોનો જવાબ ક્યાંયેય મળતો જ નથી. એકાંતમાં ચિંતન-મનન કર અને મનમાંથી સૌથી પહેલા અભિમાન ભૂંસી નાખીને પ્રયત્ન કરતો રહેજે.’ ગુરુજીએ પાયાની સમજ આપી શિષ્યની આંખો ખોલી નાખી.

સમયના બે સૌથી પ્રભાવશાળી પુરુષો: ગાંધી વિરુદ્ધ લેનિન

હાલમાં એક રસપ્રદ ટાઈટલ સાથેનું એક પુસ્તક મારા જોવામાં આવ્યું: લેનિન એન્ડ ગાંધી. તે લખનાર ઓસ્ટ્રેલિયન લેખક રેન ફિલિપ મિલર હતા. આ પુસ્તક મૂળ ફ્રેન્ચ ભાષામાં પ્રકાશિત થયું હતું, અને મેં જે વાંચ્યું તે તેનું અંગ્રેજી ભાષાંતર હતું, જે ૧૯૨૭માં પ્રકાશિત થયું હતું. ૧૯૨૦ ના દાયકામાં, ગાંધી અને લેનિન વચ્ચેની એક પુસ્તક-લંબાઈની આ સરખામણી ખૂબ જ અર્થપૂર્ણ હતી. બંને પુરુષો નજીકના સમકાલીન હતા, જેઓ એકબીજાથી કે મહિનાની અંદર આ દુનિયામાં પ્રવેશ્યા હતા. બંને મધ્યમ વર્ગમાં જન્મ્યા હતા, બંને ગરીબોને મુક્ત કરવા અને અન્યાયનો અંત લાવવાની ઉદ્દેટ ઈચ્છાથી પ્રેરિત હતા. જો કે, મહત્વના તફાવતો પણ હતા. લેનિન તેમના લખાણોમાં ફૂર રીતે વિવાદાસ્પદ હતા, જ્યારે ગાંધી જાહેરમાં અને ખાનગીમાં સભ્યતાનો ઉપયોગ કરતા હતા. એક સંબંધિત, છતાં વધુ મહત્વપૂર્ણ તફાવત એ હતો કે એક હિંસાના વેદી પર પૂજાતો હતો, જ્યારે બીજો અહિંસાના આચરણ માટે સમર્પિત હતો.

જ્યાં સુધી હું જાણું છું, ગાંધી અને લેનિનની છપાયેલી તુલના કરનાર પ્રથમ લેખક બોમ્બેના કટ્ટરપંથી શ્રીપાલ અમૃત ડાંગે હતા. એપ્રિલ ૧૯૨૧ માં, ડાંગેએ સાઠ પાંદો લાંબી એક પત્રિકા પ્રકાશિત કરી, જેનું સીધું શીર્ષક ગાંધી વિરુદ્ધ લેનિન હતું. પોતે સામ્યવાદી હોવાને કારણે, ડાંગેએ ગાંધીવાદી કરતાં લેનિનવાદને પ્રાધાન્ય આપ્યું હતું, પરંતુ - કદાચ કારણ કે તેમણે ગાંધીને રૂબરૂ જોયા હતા - તેથી તેમના દેશબંધુ પ્રત્યે સહાનુભૂતિ અને ગેરવાજબી વિશ્વાસથી પીડાય છે, જ્યારે બોલ્શેવિઝમ માનવ હિતો અને લાગણીઓની અતિશય ઉપેક્ષાથી પીડાય છે’. ડાંગેના

ચાર વર્ષ પછી, હેરી વોર્ડ નામના અમેરિકન મેથોડિસ્ટ મંત્રીએ એપ્રિલ 1925 માં ‘૫ વર્લ્ડ ટુમોરો’ નામના જર્નલના અંકમાં ‘લેનિન અને ગાંધી’ નામનો એક લેખ પ્રકાશિત કર્યો. વોર્ડે એ પણ નોંધ્યું કે લેનિન અને ગાંધીઓ તેમની મધ્યમ-વર્ગીય પૃષ્ઠભૂમિને પાર કરી અને ‘તેમના જીવનની સરળતા’ દ્વારા પોતાને જનતા સાથે ઓળખાવ્યા. પછી તેઓ વિરોધાભાસ તરફ વળ્યા. જેમ વોર્ડે કહ્યું, ‘લેનિનની ફિલસૂફી શક્તિની ફિલસૂફી છે, તેમનો ફાઈલ્ડમ બળનો ફાઈલ્ડમ છે. ગાંધીના ફિલસૂફી પ્રેમની ફિલસૂફી છે, તેમનો ફાઈલ્ડમ અહિંસાનો ફાઈલ્ડમ છે. લેનિન કહે છે કે આપણે સમાન પ્રકારની વધુ શક્તિ દ્વારા જુલમીના બળને દૂર કરીશું. ગાંધી કહે છે કે આપણે તેને અલગ પ્રકારની શક્તિથી દૂર કરીશું’. હેરી વોર્ડ લેનિન અને ગાંધીને ‘તે સમયના બે સૌથી પ્રભાવશાળી પુરુષો’ તરીકે જોતા હતા. જેમ તેમણે લખ્યું હતું: ‘લેનિન અને ગાંધી દ્વારા રજૂ કરાયેલા વિચારો અને આદર્શોના સંઘર્ષ પર માનવજાતનું ભવિષ્ય બદલાઈ જાય છે. તળિયે રહેલા લોકોએ મોટા જીવનમાં આવવું જોઈએ. શું તેઓ ધીમે ધીમે સંચય અને વહેંચણી દ્વારા તે પ્રાપ્ત કરશે જેમની પાસે હવે વધુ વિશેષાધિકારો અને તકો છે, અથવા તેઓને સત્તાના સંઘર્ષમાં મજબૂર કરવામાં આવશે જે સંસ્કૃતિના તત્વોનો નાશ કરશે?’ એવું લાગે છે કે, 1927 માં લેનિનના કારણે, ડાંગેએ ગાંધીવાદી કરતાં લેનિનવાદને પ્રાધાન્ય આપ્યું હતું, પરંતુ - કદાચ કારણ કે તેમણે ગાંધીને રૂબરૂ જોયા હતા - તેથી તેમના દેશબંધુ પ્રત્યે સહાનુભૂતિ અને ગેરવાજબી વિશ્વાસથી પીડાય છે, જ્યારે બોલ્શેવિઝમ માનવ હિતો અને લાગણીઓની અતિશય ઉપેક્ષાથી પીડાય છે’.

તેમણે કહ્યું કે અમેરિકન સૈન્યે "ઘણાં બરોબર નિશાનો પસના હુમલા" કર્યા. બોકે, તેમણે આની સાથે સંકળાયેલી કોઈ વધારાની માહિતી ન આપી. એ સ્પષ્ટ નથી કે કેટલાં ઠેકાણાંને નિશાન બનાવાયાં અને આ હુમલો ક્યારે કરાયો. નવેમ્બર માસમાં ટ્રમ્પે અમેરિકન સૈન્યને નાઇજીરિયામાં ‘ઇસ્લામિક ઉગ્રવાદી સમૂહો’ના સામના માટે કાર્યવાહીની તૈયાર કરવાનો આદેશ આપ્યો હતો. ગુરુવારે મોડી રાત્રે પોતાની પોસ્ટમાં ટ્રમ્પે કહ્યું કે "મારા નેતૃત્વમાં અમારો દેશ કઢ્ઢર ઇસ્લામિક આંતકવાદને ચાલુ રહેવા નહીં દે." નવેમ્બરમાં અપાયેલી ચેતવણીમાં અમેરિકાના રાષ્ટ્રપતિએ એ સ્પષ્ટતા નહોતી

કરી કે તેઓ કઈ હત્યાઓનો ઉલ્લેખ કરી રહ્યા છે. પરંતુ હાલના મહિનામાં અમેરિકના કેટલાંક દક્ષિણપંથી વૃથોમાં નાઇજીરિયામાં ખ્રિસ્તીઓ વિરુદ્ધ જનસંહારના દાવા કરાઈ રહ્યા છે. હિંસા પર નજર રાખતાં સંગઠનોનું કહેવું છે કે એવા કોઈ પુરાવા નથી કે જેનાથી સાબિત થાય કે નાઇજીરિયામાં મુસ્લિમોની સરખામણીએ ખ્રિસ્તીઓની હત્યા વધુ થઈ રહી છે.

નાઇજીરિયામાં બંને ધર્મના અનુયાયીઓની લગભગ સરખી વસતિ છે.આ પહેલાં ટ્રમ્પે નાઇજીરિયાને એક "વિશેષ ચિંતાવાળા દેશ" તરીકે બહેર કહ્યો હતો અને કહ્યું હતું કે ત્યાં ખ્રિસ્તી વસતિ પર ખતરો

રશિયન મિલિટરી સેવાઓમાં ભારતીયોની ભરતી

એક ખતરનાક ખબર આવી છે. ૨૦૦ કરતાં વધારે ભારતીય નાગરિકો જે રશિયા દ્વારા એના સશસ્ત્ર દળોમાં યુકેન સામે લડવા માટે ભરતી કરાયા છે, તે ખરેખર ફસાયા છે. આવું બીજું કોઈ નહીં પણ ભારત સરકારનું વિદેશ મંત્રાલય કહે છે અને તે પણ ભારતીય સંસદમાં કહે છે કે, ૨૦૨૨માં રશિયા-યુકેન યુદ્ધ શરૂ થયું ત્યારથી અત્યાર સુધીમાં ઓછામાં ઓછા ૨૬ ભારતીય નાગરિકો માર્યા ગયા છે. જોકે, પૂરેપૂરી અને સાચેસાચી માહિતી તો વિદેશ મંત્રાલય પાસે પણ નથી.

બીજી બાજુ રશિયા-યુકેન યુદ્ધ પૂરું થવાનું નામ લેતું નથી. વિદેશ મંત્રાલયે રાજ્યસભામાં આપેલ જવાબ મુજબ ભારત સરકારના મીશન દ્વારા અત્યાર સુધી ૨૦૨ ભારતીયોને ઓળખી કાઢવામાં આવ્યા છે, જે રશિયન મિલિટરીમાં જોડાયા છે. આ માહિતી રશિયન સત્તાવાળાઓ દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવી છે. જેમણે એમ પણ કહ્યું છે કે, આમાંથી ૨૬ વ્યક્તિ મારી ગઈ છે.

ભારત સરકાર દ્વારા રશિયન મિલેટરીમાં જોડાયેલ આવા ભારતીયોને મુક્ત કરાવી દેશમાં લઈ આવવા માટે સઘન પ્રયત્નો થયા છે, જેને કારણે અત્યાર સુધીમાં ૧૧૯ લોકોને રશિયન મિલિટરીમાંથી છૂટા કરાવી સ્વદેશ પરત લવાયા છે. આ સામે

સારી નોકરી અથવા શિક્ષણની તકો મળશે એવા બહાના હેઠળ રશિયા લઈ જવાયેલ ભારતીયોને વોર ઝોનમાં કામે લગાડવામાં આવ્યા હતા. ભારતે આ બાબત

એ પોતાની ચિંતા રશિયા સામે મૂકી આ ભારતીય નાગરિકો સાથે માનવતાપૂર્ણ વ્યવહાર થાય, બને તેટલા ઝડપથી તેમને છૂટા કરાય અને ભારત પાછા મોકલી અપાય એ માટેની કાર્યવાહી હાથ ધરી છે. જે માર્યા ગયા છે અથવા ગૂમ છે તેવા કિસ્સાઓમાં ભારતે

છે. તેમણે કહ્યું હતું કે "હજારો" લોકોની હત્યા થઈ છે. બોકે, તેના સમર્થનમાં કોઈ પુરાવાર રજૂ નહોતા કર્યા. આ એક એવો દરખાસ છે, જેને અમેરિકન વિદેશ મંત્રાલય એવા દેશોને આપે છે જે 'દાર્મિક સ્વતંત્રતાનાં ગંભીર ઉલ્લંઘનો'માં સામેલ હોય છે અને તેની અંતર્ગત પ્રતિબંધ લાદી શકાય છે. આ બહેરાત બાદ દાયકાથી ટિનૂબૂએ કહ્યું હતું કે તેમની સરકાર તમામ ધર્મોના સમુદાયોના રક્ષણ માટે અમેરિકા અને આંતરરાષ્ટ્રીય સમુદાય સાથે કામ કરવા માટે પ્રતિબદ્ધ છે. બોકો હરામ અને ઇસ્લામિક સ્ટેટ વેસ્ટ આફ્રિકા પ્રાંત જેવાં ચરમપંથી વૃથોએ ગત એક દાયકાથી વધુ સમયથી ઉત્તર-પૂર્વ નાઇજીરિયામાં બારે

તબાહી મચાવી છે અને હજારો લોકોની હત્યા કરી છે. બોકે, રાજકીય હિસાબે વિશ્વેષણ કરનારા સંગઠન ઇસીએલઇડી પ્રમાણે, તેમાંથી મોટા ભાગના મૂતક મુસ્લિમ હતા. મધ્ય નાઇજીરિયામાંય પાછી અને ગોચર સુધી પહોંચ અંગે મોટા ભાગના મુસ્લિમ પશુપાલકો અને મોટા ભાગે ખ્રિસ્તી એવાં ખેતી કરતાં સમૂહો વચ્ચે વારંવાર હિંસક ઘર્ષણ થતાં રહે છે. હુમલાના ચક્રમાં હજારો લોકોનાં મૃત્યુ થયાં છે, પરંતુ અત્યાચાર નેવું પણ તોતરફથી કરાયા છે. માનવાધિકાર સંગઠનોનું કહેવું છે કે ખ્રિસ્તીઓને વિશેષપણે નિશાન બનાવાઈ રહ્યા હોવાના કોઈ પુરાવા નથી.

વર્લ્ડ વૉય ડૉ. જયનારાયણ વ્યાસ

હજુ બીજા ૫૦ લોકો રશિયન મિલિટરી સેવા સાથે જોડાયેલા છે અને તેઓ ઝડપથી પાછા ફરી શકે તે માટે ભારત સરકાર રશિયન સત્તાવાળાઓ સાથે સઘન પ્રયાસો કરી રહી છે. વિદેશ મંત્રાલયના કહેવા મુજબ ઘણા બધા કિસ્સાઓમાં

તેમના ડીએનએ સેમ્પલ રશિયન સત્તાવાળાઓને સોંપ્યા છે. ભારત સરકારના જણાવ્યા મુજબ આ રીતે રશિયા જઈને ફસાઈ ગયેલા લોકોના પરિવારો સાથે સરકાર સઘન સંપર્ક જાળવી રાખે છે અને તેમને શક્ય તેટલી બધી જ સહાય

પૂરી પાડવામાં આવે છે. વિદેશ મંત્રાલયના ધ્યાને એવું આવ્યું છે કે, આ રીતે લાલચમાં ફસાઈને ગયેલા યુવાનોનો દાખલો આપી એકે મિલિટરી સર્વિસ અથવા બધા ગુજરાતીઓનું સ્વપ્ન હોય છે અને એ પૂરું કરવા માટે તેઓ ગમે તે રસ્તા અપનાવતા હોય છે ત્યારે રાજકાયદેસર અમેરિકા જનારાનો કે ગેરકાયદેસર ભરતી થયેલા રાશનાનો આ દાખલો સૌ ગુજરાતીઓ માટે આંખ ઉઘાડનાર બની રહેવો જોઈએ.

વિદેશમાં નોકરી મેળવવી ઘણા બધા ગુજરાતીઓનું સ્વપ્ન હોય છે અને એ પૂરું કરવા માટે તેઓ ગમે તે રસ્તા અપનાવતા હોય છે ત્યારે રાજકાયદેસર અમેરિકા જનારાનો કે ગેરકાયદેસર ભરતી થયેલા રાશનાનો આ દાખલો સૌ ગુજરાતીઓ માટે આંખ ઉઘાડનાર બની રહેવો જોઈએ.

- આ લેખમાં પ્રગટ થયેલો વિચારો લેખકનાં પોતાના છે.

ચર્ચાપત્ર charchapatra@gujaratmitra.in

પ્રેમની પરિમિતી

પ્રેમમાત્ર અઢી અક્ષરનો શબ્દ છે પણ તેને સમજતા આંખી જીંદગી પણ કદાચ ઓછી પડે છે. માતા તેના બાળક પ્રત્યેના બચપણનો પ્રેમ, સ્નેહ, લાગણી કે હૃદ્દ નિર્દોષતાનો હોય છે. તેના બાળકો મોટા થતાં પ્રેમનું સ્વરૂપ વધુ કાળજી તથા થોડા અંશે ધાડમાં પરિવર્તન પામે છે. આ સમય પત્નીનો પતિ પ્રત્યેનો પ્રેમ આદરરૂપ તથા ગૃહસ્થની જવાબદારી નિભાવવામાં આદર્શ છે કે ખ્રિસ્તીઓને વિશેષપણે નિશાન બનાવાઈ રહ્યા હોવાના કોઈ પુરાવા નથી.

પ્રેમ-સ્નેહ-લાગણીની જરૂરિયાત વ્યક્તિને જન્મથી મૃત્યુ પર્યંત રહેતી હોય છે. આ પ્રેમ ટૂંકમાં પ્રેમ-સ્નેહ-લાગણીની ઉત્તરાયણમાં અઢળક રૂપિયા કમાવા માટે દાદરાનગર હવેલી અને સુરતથી ઘાતક ચાઈનીઝ દોરીના લાખો રૂપિયાનો ટેલર ટ્રાવેલ્સમાં મંગાવાય છે. ધાર્મની આડમાં ફેક્ટરીમાં ચાઈનીઝ દોરીનું ઉત્પાદન કરાય છે. સાઈકલ અને બાઈક પર જતાં લોકો યા રાહદારીઓના ગાળામાં દોરી ફસાઈ જતાં રોડ પર લોહીહીલુણા હાલતમાં પટકાય છે અને કેટલીક વખત સારવાર અગાઉ જ મોતને ઘાટ ઉતરી જાય છે. આ ઉપરાંત પંખીઓની પાંખો ધપાવે અને ફસાઈને થયું! IIT, IIM, CISR, ISRO, AIMS, DRDO, BHEL, BHABHA,NIV જેવી રાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓ આવી. મેલેરિયા અને ટીબીગ્રસ્ટ દેશમાં તેના નિવારણ માટે બેંગલોર, પોંડીચેરી, દિલ્હી, મદ્રાસમાં સંસ્થાઓ આવી, 36 ગ્લાસકોટ્રેડ નાયલોન, ચાઈનીઝ તુક્કલ કોલેજ, 17 નર્સિંગ સ્કૂલ 3000 તાલીમ કેન્દ્ર, અને ડ્રાફ્ટ, સંગીત નાટ્ય, ફિલ્મ, સાહિત્ય માટે રાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓ આવી, છોગે આવા જોખમી અને ઘાતક ઉત્પાદનોના બેરોકટોક વેચાણ, નેહરુ હસ્તકૃતિ ભાગ્ય હતું અને ઉપયોગ, વપરાશ ચાલુ છે. એક વૈજ્ઞાનિક અભિગમ જેમાં પરંપરાઓ જાળવી રાખવાની નિષ્ફત હતી. 2014 બાદ આજે ગટરમાંથી ગેસ, તાપી, થાળી, રાજકોટ, ભાવનગર, ગાંધીનગર, મહેસાણામાં બન્યા છે.

મહિનગર, અમદાવાદ- જિતેન્દ્ર બ્રહ્મભટ્ટ

આ શું માંડ્યુ છે? શું થશે!

દેશની જનતાએ જો સોશયલ નેટવર્ક મારફતે ચકરાવે કોણ ચઢાવે છે? શા માટે આટલી બધી હડે વર્ગ વિગ્રહ કરાવવાની નવી પેરવી અને દેખાડેખીના ચકરાવા તેમજ કોમીવૈમનસ્ય વધારતા જતા, કહેવાડાવાતા ધર્મ પ્રેમીઓ જરાતાર પણ તમારામાં અક્કલ હોશિયારી બાકી રહી હોય તો આજથી જ ચેતી જજો. આપણા દેશમાં શી ખબર કેવા કેવા તુંડમિજાજી અને નકરા બનાવતું પ્રેમપ્રેમીઓનાં રોળેરોળા ઊભરાતા જાય છે! છેલ્લા દાયકામાં ધાર્મિક વૈમનસ્ય છતું થયું છે, લાઉસ્પીકર ઉપર હનુમાન ચાલીસા સારી વાત છે કે, રીતસરની ધાર્મિક એદબારી અને ભારોભાર ઈર્ષ્યા જણાઈ આવે એવું નાશ લાગતું! આજકાલ મોટાભાગનાં સોશયલ નેટવર્કિંગના પડદા ઉપર સમુદાય અને ધર્મ, સંપ્રદાયને રીતસર નિશાને લઈ સદીઓથી ગવાતા અંગ્રેજ માધ્યમના નાના ભૂલકાના પ્રિય ગીત જીંગલ બેલને પણ બાનમાં લેવા સનાતન ધર્મની માતા તુલસીનો ઉપયોગ કરી લીધો.

માની લઈએ કે આ સંસ્કાર સિંચનનો ભાગ હશે પરંતુ એક વાત સ્પષ્ટ થઈ ગઈ તેમ આજે સર્વત્ર ધર્મ અને ધર્માધિતાના અંચળા ઓઢાડવાની જબરજસ્ત બાલિશ કોશિશ થઈ રહેલ છે. ખરેખર તો દેશની પ્રગતિની એકધારી સાચી દિશામાં અવરોધ નથી થઈ શકે છે, એવી હેઢેશત અશ્વનાને તો શકે જ લાગતી.

સોનીફિયા, સુરત- પંકજ મહેતા

બાંગ્લાદેશી ક્રિકેટરોની હકાલપટ્ટી જરૂરી

આજની સળગતી સમસ્યા અને ગઈકાલની ગફલતનું પરિણામ બાંગ્લાદેશનું સર્જન એ ભારતની

સફળતા કરતાં ભૂલ વધુ લાગે છે. જેને પાળી પોષીને મોટો કર્યો, એ જ સાપ હવે આપણને ડંખે છે. એના હાલ પર છોડી દેવામાં શાણપણ હતું. આ દેશો કાયમ વફાદારી ધર્મ પ્રતિ જ રાખે છે. તમે એને ગમે એટલું પોષો પગભર થયા એટલે તમારી સામે જ શિંગડા ઉગામશે. આજે બાંગ્લાદેશમાં હિન્દુઓ સાથે થતા અત્યાચારો, મંદિરો તોડવા, હિન્દુઓની નિર્મમ હત્યા, હિન્દુત્વ, હિન્દુ ધર્મ અને સંસ્કૃતિને કાફર માની કરતા અત્યાચારોને જોતા લાગે છે કે નારીરૂપ પ્રગટ થતો રહે છે અને અંતમાં વૃદ્ધાવસ્થામાં એકબીજાનાં ટેકે ટેકે ચાલતું, ઘડપણરૂપી પ્રેમ મેળવી ત્યાર પછી જ આવું કોઈ પગલું ભરવું જોઈએ.

પ્રેમ-સ્નેહ-લાગણીની ઉત્તરાયણમાં અઢળક રૂપિયા કમાવા માટે દાદરાનગર હવેલી અને સુરતથી ઘાતક ચાઈનીઝ દોરીના લાખો રૂપિયાનો ટેલર ટ્રાવેલ્સમાં મંગાવાય છે. ધાર્મની આડમાં ફેક્ટરીમાં ચાઈનીઝ દોરીનું ઉત્પાદન કરાય છે. સાઈકલ અને બાઈક પર જતાં લોકો યા રાહદારીઓના ગાળામાં દોરી ફસાઈ જતાં રોડ પર લોહીહીલુણા હાલતમાં પટકાય છે અને કેટલીક વખત સારવાર અગાઉ જ મોતને ઘાટ ઉતરી જાય છે. આ ઉપરાંત પંખીઓની પાંખો ધપાવે અને ફસાઈને થયું! IIT, IIM, CISR, ISRO, AIMS, DRDO, BHEL, BHABHA,NIV જેવી રાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓ આવી. મેલેરિયા અને ટીબીગ્રસ્ટ દેશમાં તેના નિવારણ માટે બેંગલોર, પોંડીચેરી, દિલ્હી, મદ્રાસમાં સંસ્થાઓ આવી, 36 ગ્લાસકોટ્રેડ નાયલોન, ચાઈનીઝ તુક્કલ કોલેજ, 17 નર્સિંગ સ્કૂલ 3000 તાલીમ કેન્દ્ર, અને ડ્રાફ્ટ, સંગીત નાટ્ય, ફિલ્મ, સાહિત્ય માટે રાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓ આવી, છોગે આવા જોખમી અને ઘાતક ઉત્પાદનોના બેરોકટોક વેચાણ, નેહરુ હસ્તકૃતિ ભાગ્ય હતું અને ઉપયોગ, વપરાશ ચાલુ છે. એક વૈજ્ઞાનિક અભિગમ જેમાં પરંપરાઓ જાળવી રાખવાની નિષ્ફત હતી. 2014 બાદ આજે ગટરમાંથી ગેસ, તાપી, થાળી, રાજકોટ, ભાવનગર, ગાંધીનગર, મહેસાણામાં બન્યા છે.

નાનપુરા, સુરત- સુરેન્દ્ર દલાલ

જન હિતમાં જારી

1947માં સરેરાશ આયુષ્ય 40 વર્ષ હતું, 80 ટકા વસ્તી અભણ, 90 ટકા મહિલા આશિક્ષિત, 90 ટકા આયાત હતી કેપિટલ ગ્રૂંસ બનતો નહોતો, 1960 સુધીમાં આયાત 63% થઈ અને 1974 માં ઘટીને માત્ર 9 ટકા થઈ એટલે કે દેશમાં ઉત્પાદન થવા માંડેલું, જાહેર સાહસ સ્થપાયા, આઝાદી પછી 21 વર્ષમાં ખેતી ભૈત્રે કામ જાય છે. આ ઉપરાંત પંખીઓની પાંખો ધપાવે અને ફસાઈને થયું! IIT, IIM, CISR, ISRO, AIMS, DRDO, BHEL, BHABHA,NIV જેવી રાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓ આવી. મેલેરિયા અને ટીબીગ્રસ્ટ દેશમાં તેના નિવારણ માટે બેંગલોર, પોંડીચેરી, દિલ્હી, મદ્રાસમાં સંસ્થાઓ આવી, 36 ગ્લાસકોટ્રેડ નાયલોન, ચાઈનીઝ તુક્કલ કોલેજ, 17 નર્સિંગ સ્કૂલ 3000 તાલીમ કેન્દ્ર, અને ડ્રાફ્ટ, સંગીત નાટ્ય, ફિલ્મ, સાહિત્ય માટે રાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓ આવી, છોગે આવા જોખમી અને ઘાતક ઉત્પાદનોના બેરોકટોક વેચાણ, નેહરુ હસ્તકૃતિ ભાગ્ય હતું અને ઉપયોગ, વપરાશ ચાલુ છે. એક વૈજ્ઞાનિક અભિગમ જેમાં પરંપરાઓ જાળવી રાખવાની નિષ્ફત હતી. 2014 બાદ આજે ગટરમાંથી ગેસ, તાપી, થાળી, રાજકોટ, ભાવનગર, ગાંધીનગર, મહેસાણામાં બન્યા છે.

મહિનગર, અમદાવાદ- જિતેન્દ્ર બ્રહ્મભટ્ટ

આ શું માંડ્યુ છે? શું થશે!

દેશની જનતાએ જો સોશયલ નેટવર્ક મારફતે ચકરાવે કોણ ચઢાવે છે? શા માટે આટલી બધી હડે વર્ગ વિગ્રહ કરાવવાની નવી પેરવી અને દેખાડેખીના ચકરાવા તેમજ કોમીવૈમનસ્ય વધારતા જતા, કહેવાડાવાતા ધર્મ પ્રેમીઓ જરાતાર પણ તમારામાં અક્કલ હોશિયારી બાકી રહી હોય તો આજથી જ ચેતી જજો. આપણા દેશમાં શી ખબર કેવા કેવા તુંડમિજાજી અને નકરા બનાવતું પ્રેમપ્રેમીઓનાં રોળેરોળા ઊભરાતા જાય છે! છેલ્લા દાયકામાં ધાર્મિક વૈમનસ્ય છતું થયું છે, લાઉસ્પીકર ઉપર હનુમાન ચાલીસા સારી વાત છે કે, રીતસરની ધાર્મિક એદબારી અને ભારોભાર ઈર્ષ્યા જણાઈ આવે એવું નાશ લાગતું! આજકાલ મોટાભાગનાં સોશયલ નેટવર્કિંગના પડદા ઉપર સમુદાય અને ધર્મ, સંપ્રદાયને રીતસર નિશાને લઈ સદીઓથી ગવાતા અંગ્રેજ માધ્યમના નાના ભૂલકાના પ્રિય ગીત જીંગલ બેલને પણ બાનમાં લેવા સનાતન ધર્મની માતા તુલસીનો ઉપયોગ કરી લીધો.

માની લઈએ કે આ સંસ્કાર સિંચનનો ભાગ હશે પરંતુ એક વાત સ્પષ્ટ થઈ ગઈ તેમ આજે સર્વત્ર ધર્મ અને ધર્માધિતાના અંચળા ઓઢાડવાની જબરજસ્ત બાલિશ કોશિશ થઈ રહેલ છે. ખરેખર તો દેશની પ્રગતિની એકધારી સાચી દિશામાં અવરોધ નથી થઈ શકે છે, એવી હેઢેશત અશ્વનાને તો શકે જ લાગતી.